

INGEKOMEN 22 FEB. 2019

Bemmel: 20 februari 2019

Aan: Wethouder Slob

College van B&W-gemeente Lingewaard

i.a.a. Gemeenteraad Lingewaard

Betreft: Motie

MOTIE

Geschiedenis

Begin 2017 is na het vertrek van de toenmalige adviesraad WMO – Jeugd een nieuwe adviesraad in het leven geroepen. De eerste leden zijn geselecteerd op basis van achtergrond en ervaring waarna ze door de toenmalige wethouder Jeugd zijn benaderd met de vraag of ze lid wilden worden van de adviesraad WMO – Jeugd. De vorming en de kwantitatieve invulling waren een initiatief van het College van B&W. In de loop van 2017 zijn er leden betrokken en nieuwe leden toegetreden.

In maart 2017 is de huidige voorzitter, door de toenmalige wethouder Jeugd, benaderd met de vraag of hij het voorzitterschap voor zijn rekening wilde nemen. Niet de wethouder, of het college voerde de gesprekken met de kandidaat maar twee ambtenaren. Onderhandelingen over voorwaarden verliepen daardoor getrapt, omdat de ambtenaren eerst dienden af te stemmen met de verantwoordelijke wethouders.

De beoogde voorzitter wilde dat aan de adviesraad een Verordening, welke door de Gemeenteraad vastgesteld dient te worden, ten grondslag zou liggen. Dat leek in eerste instantie geen probleem maar na gesprekken hierover met de wethouder is toch de voor een instellingsbesluit gekozen, omdat dit sneller gerealiseerd kon worden. Hier kon het College over besluiten. Dit betekent wel een inperking voor de adviesraad, omdat zij onder een instellingsbesluit alleen het College adviseren. Een verordening biedt de mogelijkheid om ook rechtstreeks de gemeenteraad te adviseren, waar ook de inwoners van de gemeente Lingewaard mee bij gebaat zijn. Afgesproken is om hier later op terug te komen waarmee impliciet te kennen is gegeven dat dit later geregeld zou worden.

Al in de eerste gesprekken is door de huidige voorzitter van de adviesraad aangegeven dat hij ernaar wilde streven om te komen tot een zogenaamde brede adviesraad. Daarin dienen de drie decentralisaties in ondergebracht te zijn, te weten WMO - Jeugdwet – Participatiewet, zoals dat ook in de gemeenten in de rest van Nederland vormgegeven is. Destijds heeft de voorzitter aangegeven dat het niet juist is om de onafhankelijke stichting "cliëntenraad WWB" om advies te blijven vragen, omdat zij individuele casussen behandelen en aan belangenbehartiging doen. Het staat de gemeente vrij om advies te vragen aan wie ze willen. Maar advisering in het sociaal domein is bij wetten geregeld waarmee voorgeschreven wordt dat inwoners dienen te participeren in de uitwerking van het beleid van de gemeente, eveneens inzake de Participatiewet. Daartoe is de onafhankelijke adviesraad in het leven geroepen en dient deze over de Participatiewet te kunnen adviseren in plaats van de cliëntenraad WWB. De leden van de adviesraad vertegenwoordigen de inwoners van de gemeente Lingewaard in hun advies over het te vormen beleid van de gemeente aangaande het sociaal beleid.

Dit streven is omarmd door de twee wethouders die in het voorgaande College de portefeuilles binnen het sociaal domein beheerden. Dit gespreksonderwerp kwam in elk maandelijks gesprek weer

terug en eind 2017 is aan het dagelijks bestuur van de adviesraad gevraagd om dit over de verkiezingen van maart 2018 heen te tillen. Het argument was politieke gevoeligheid. We zijn hierin meegegaan omdat ons duidelijk is gemaakt dat de brede adviesraad er komt.

Heden

Nadat het college van B&W is gevormd na de verkiezingen van maart 2018 kreeg de adviesraad te maken met één wethouder die het gehele sociaal domein in zijn portefeuille heeft.

Ook deze wethouder is duidelijk in zijn mening dat er een brede adviesraad voor het sociaal domein dient te komen in de gemeente Lingewaard.

Het dagelijks bestuur van de adviesraad WMO – Jeugd voerde daarna eens in de twee maanden een gesprek met de wethouder sociaal domein. In elk overleg kwamen drie zaken terug:

1. Vorming brede adviesraad sociaal domein
2. Instellingsbesluit of Verordening
3. Rol van de onafhankelijke stichting Clientenraad WWB

Ad 1 is overeind is gebleven, althans dat vermoeden wij op basis van ons gesprek met de wethouder in september 2018. Het laatste gesprek van het dagelijks bestuur met de wethouder was op 8 november 2018. De ambtenaar die als ondersteuner is gekoppeld aan de adviesraad voert de gesprekken met de wethouder. De input haalt hij bij de adviesraad en hij koppelt terug wat hij van de wethouder heeft vernomen. Wij vinden dit een zeer inefficiënte en onacceptabele situatie.

Ad 2 is ons onbekend omdat ook hierover niet met de adviesraad wordt gecommuniceerd en ook hier worden de gesprekken gevoerd door de ondersteunend ambtenaar en de wethouder. Wat we wel uit de voorgaande gesprekken weten is dat de wethouder en/of het College een instellingsbesluit wil waardoor de adviesraad alleen aan het College kan adviseren terwijl de adviesraad een Verordening wil waardoor zij ook rechtstreeks de gemeenteraad kunnen adviseren

Ad 3 is ons gaande de twee jaar dat we nu bezig zijn door zowel leden van het vorige College, als door verantwoordelijke ambtenaren te kennen gegeven dat er geen rol meer was weggelegd voor de onafhankelijke clientenraad WWB als gemeentelijk adviesorgaan voor de Participatiewet. Groot was onze verbazing dat de wethouder enkele maanden geleden vertelde dat het gemeentebestuur voor de toekomst die rol toch weer heeft gegeven aan de genoemde stichting. In de navolgende uitleg over de argumenten en onderbouwing wordt duidelijk waarom de adviesraad, met uitsluitend het belang van de inwoners voor ogen, hier niet mee akkoord gaat. De adviesraad is ernstig teleurgesteld in de wethouder en het College vanwege deze keuze.

De leden van de adviesraad WMO – Jeugd ontvangen voor hun werkzaamheden een vrijwilligersvergoeding. Deze vergoeding is niet belastingplichtig omdat hij onder de belastingnorm van maximaal €1500 in 2017 en 2018 zit. Op de site van de belastingdienst wordt expliciet vermeld dat een vrijwilligersvergoeding onder de maximale norm door de instantie niet opgegeven hoeft te worden aan de belastingdienst. Echter, begin 2018 ontvingen de leden een brief van de gemeente met de mededeling dat de vergoeding wel was opgegeven aan de belastingdienst. Het argument dat wij te horen kregen was dat dit een werkafpraak was met de belastingdienst. Bij een gesprek hierover met de toenmalige wethouder Jeugd sprak zij de wijze woorden “wij hoeven ook niet Roomser dan de Paus te zijn” waarna de opgave aan de belastingdienst werd ingetrokken, althans volgens de afspraak. Groot was onze verbazing dat een aantal van onze leden in februari 2019 weer

een brief ontvingen van de gemeente met de mededeling dat de vrijwilligersvergoeding is opgegeven aan de belastingdienst. Dit ondanks schriftelijke bevestiging dat dit niet meer zou gebeuren. Via een ondersteunende ambtenaar kregen we te horen dat dit besluit was genomen door de wethouder sociaal domein samen met de wethouder die juist de woorden had gebruikt dat de gemeente niet Roomser dan de Paus hoefde te zijn. Maar het meest vervelende is dat dit teruggedraaide besluit is genomen zonder met ons te overleggen of zonder ons ook maar vooraf in kennis te stellen. Dit is in onze ogen een ongepaste en onacceptabele werkwijze.

Argumenten en onderbouwing:

Vorming brede adviesraad sociaal domein:

De gemeente Lingewaard loopt achter met de vorming van een brede adviesraad sociaal domein. Al sinds 1 januari 2015 zijn drie wetten prominent onderdeel van het sociaal domein, WMO – Jeugdwet – Participatiewet, terwijl de huidige adviesraad WMO – Jeugd alleen adviseert over de WMO en de Jeugdwet. Hierdoor is het niet mogelijk om in volledige samenhang binnen het sociaal domein te adviseren en dat gaat ten koste van de kwaliteit en volledigheid. Dat is niet te compenseren door een stichting te laten adviseren die als belangenbehartiger optreedt in plaats van vertegenwoordiger van de inwoners in het beleid van de gemeente binnen het sociaal domein. Dit wijkt af van zoals de wet participatie van inwoners in het beleid van het sociaal domein voorschrijft. Na twee jaar onderhandelen is het tijd om een besluit te nemen.

Instellingsbesluit of Verordening:

De voorzitter van de adviesraad WMO – Jeugd is voor het elfde jaar voorzitter van een adviesraad in een aangrenzende gemeente. Al sinds 1 januari 2015 is daar een brede adviesraad werkzaam waarvoor door de gemeenteraad een verordening is vastgesteld. Binnen een half jaar was alles geregeld, inclusief het opheffen van het cliëntenoverleg WWB. Inmiddels ligt daar vier jaar aan ervaring met een brede adviesraad met alleen positieve resultaten. Angst voor een verordening hoeft er niet te zijn, terwijl wij vanuit de wethouder en het voormalige college van B&W alleen maar het argument hebben gekregen “politieke gevoeligheid”. De adviesraad is ervan overtuigd dat alleen een verordening de mogelijkheid biedt om de inwoners optimaal te vertegenwoordigen, omdat een verordening ook de mogelijkheid biedt om rechtstreeks aan de gemeenteraad te adviseren.

De argumenten op een rij:

- **Transparantie:** Wij vinden dat zowel het College van B&W als de Gemeenteraad gebaat zijn bij onze advisering om daarmee een gelijkwaardig informatieniveau te verkrijgen ten faveure van een eenduidige besluitvorming.
- Ter bevordering van het optimaal kunnen functioneren van de adviesraad om vrij en zuiver (zonder invloed van politiek) te kunnen adviseren.
- Het toont de inwoners van de gemeente Lingewaard dat het College van B&W participatie stimuleert, daarbij uitgaande van haar eigen bestuurlijke kracht en niet bevreesd is voor de invloed van participatie.
- Tevens wordt daarmee tegemoetgekomen aan de wens van de Gemeenteraad om ook hun te kunnen adviseren. De (vorige) gemeenteraad heeft dit eerder aan de adviesraad verzocht.
- De wetten binnen het sociaal domein schrijven voor dat de gemeenteraad een verordening vaststelt waarin de participatie van inwoners in het beleid van de gemeente is geregeld.

Onafhankelijke stichting cliëntenraad WWB:

Advisering binnen het sociaal domein kan, zoals eerder vermeld, alleen optimaal zijn als er in samenhang wordt geadviseerd. Dat kan door een brede adviesraad sociaal domein, met daarin leden

met de juiste competenties, gerealiseerd worden. Dat een stichting die aan belangenbehartiging doet en dus niet alleen in enge zin beleidsmatig zal adviseren, maar ook geent op individueel niveau ondoenlijk. Uiteraard staat het de gemeente vrij om advies te vragen aan wie het maar wil. Maar binnen het sociaal domein aan zowel de adviesraad als de cliëntenraad WWB een advies vragen geeft veel onduidelijkheid over het mandaat van beide adviesorganen, wat zeer onwenselijk is

De vraag is een aantal keren gesteld of de stichting en de adviesraad niet kan worden samengevoegd om daarmee een brede adviesraad te vormen. De voorzitter van de stichting cliëntenraad WWB heeft meerdere malen aangegeven dit niet te willen. Samenvoeging is ook niet mogelijk omdat de doelstelling van de adviesraad WMO Jeugd een bijna compleet andere is dan die van de stichting cliëntenraad WWB. Clientenvertegenwoordigers in algemene zin zoals de wetten binnen het sociaal domein dat wensen versus individuele belangenbehartigers. Samenwerking is door de houding van de voorzitter van de stichting cliëntenraad sowieso uitgesloten.

De adviesraad WMO - Jeugd heeft meermaals aangegeven tegen de keuze te zijn van het bestempelen van de genoemde stichting als beleidsadviseur van de gemeente betreffende de Participatiewet. Ondanks eerdere signalen dat dit een aflopende zaak zou zijn is die keuze toch gemaakt en wordt deze constructie in stand gehouden.

Samengevat

Na twee jaar van gedoe, toezeggingen, verwachtingen wekken, afspraken eenzijdig en zonder overleg herroepen, het niet langer met het dagelijks bestuur van de adviesraad WMO – Jeugd overleggen over belangrijke toekomstgerichte zaken hebben een flinke deuk geslagen in het vertrouwen van de adviesraad WMO – Jeugd in zowel de wethouder met het sociaal domein in zijn portefeuille als in het College van B&W. We zijn het beu. Op dit moment zijn wij het vertrouwen in zowel de wethouder als het College van B&W grotendeels kwijt. Als er onvoldoende vertrouwen is in de opdrachtgever, die steeds maar niet laat zien waarde te hechten aan de adviesraad en daarmee aan de inwoners, is het dan mogelijk te blijven functioneren? Wij hebben deze vraag beantwoord met “ja dat kan en dat moet in het belang van de inwoners”, maar wij laten ons niet langer aan het lijntje houden van de opdrachtgever.

We gaan als onafhankelijke adviesraad voorlopig zelfstandig verder. Overleg tussen de wethouder en het dagelijks bestuur van de adviesraad WMO – Jeugd wordt door ons voorlopig opgeschort. Pas al er duidelijkheid is over hoe de toekomst, zoals de vorming van een brede adviesraad, een verordening of instellingsbesluit en de rol van de stichting cliëntenraad WWB duidelijk is maken wij een nieuwe overweging of en hoe we verder gaan

Namens de adviesraad WMO – Jeugd

secretaris Adviesraad Lingewaard